

Coperta 1: Biserica
luterană din Cluj și
statuia lui Martin
Luther din Dresda

Biblioteca Academiei Române, Cluj-Napoca
str. Mihail Kogălniceanu, nr. 12-14
Tel: 0264595027
Email: biblacadj@yahoo.com
Web: www.biblio.acad-cluj.ro

AM ANFANG
WAR DAS WORT

LUTHER. 500 DE ANI DE REFORMĂ

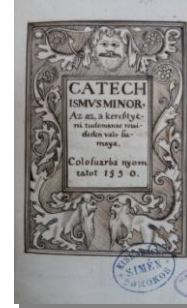
2-31 martie 2017

**Biblioteca Academiei
Române, Cluj-Napoca și
Universitatea Babeș-Bolyai,
ca semnatar al protocolului
cu organizatorii comemorării
Refo500, organizează o
expoziție dedicată cărții
vechi luterane și literaturii
influențate de mișcarea
reformei luterane**

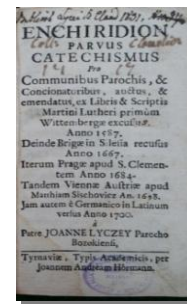
Expoziția a fost realizată de:

Bogdan Crăciun
Masody Ildiko
Vasilica Cristea

Catechismus minor, az az a keresztyeni tudomanac revideden valo sumaya

Cluj, Heltai Gáspár și Hoffgreff György, 1550

Enchiridion Parvus Catechismus Pro Communibus Parochis, & Concionatoribus, ... ex Libris & Scriptis D. Martini Lutheri ... iam e Germanico in Latinum versus Anno 1700 a Patre Joanne Lyczey Parocho Bozokiensi.

Târnava, 1700

Die Propheten alle deutsch. Durch D. Martin Luther

Nürnberg, 1589

Postilla domestica, hoc est Simplex et pia evangeliorum quae dominicis diebus et in praecipuis festis legi solent explicatio a reverendo D.D. Mart. Luth. in suis aedibus habita

Frankfurt an der Oder, Johann Eichorn, 1553.

Der siebend teil der buecher
des ehrnwürdigen Herrn Doctoris
Mart. Lutheri

Wittenberg, Hans Luftt, 1554.

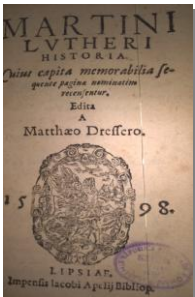
De servo arbitrio Martini
Lutheri, ad D. Erasmodum
Roterodamum

s. l., 1526

*Das Neue testament ... und
Catechismus D. Martini Lutheri*
...

Halle, Johann Montag, 1712

*Martini Lutheri Historia ...
edita a Matthæo Dressero*

Leipzig, Jacobus Apolius, 1598

Vernisajul expoziției va avea loc în data
de 2 martie 2017, ora 10,
cu alocuțiuni rostite de:

**Acad. prof. univ. dr. Ioan Aurel Pop,
rectorul Universității Babeș-Bolyai**

**Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă,
președintele Senatului Universității Babeș-
Bolyai**

**IPS Andrei,
Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului**

**PS Florentin Crihălmeanu,
Episcop Greco-Catolic de Cluj-Gherla**

**Prof. univ. dr. habil. Sorin Crișan,
directorul Bibliotecii Academiei Române,
Cluj-Napoca**

Martin Luther.
Portret de Lucas Cranach cel
Bătrân.

Martin Luther

Reforma

Martin Luther (1483–1546) a fost, probabil, personalitatea cea mai influentă a secolului al XVI-lea. Un monah „rebel”, în fața căruia singura autoritate era Sfânta Scriptură, a reușit să schimbe viața Bisericii apusene. 31 octombrie 1517, data afișării celor 95 de teze, este considerată punctul de pornire al Reformei protestante, dar și începutul Epocii Premoderne.

Scopul său nu a fost întemeierea unei biserici noi, ci reformarea celei existente, dar excomunicarea sa din Biserica

Romană a condus la nașterea Bisericilor protestante.

Reformele sale au influențat indirect atât Biserica Romano-Catolică, cât și Biserica Ortodoxă.

Transilvania protestantă

Teologia Reformei protestante s-a răspândit foarte repede și în Transilvania. În anul 1525 căpitanul cetății Hunedoara, Georg Scholtz, a criticat aspru învățătura catolică despre euharistie. Operele lui Martin Luther au ajuns și ele repede în Ardeal și s-au răspândit mai ales în cercurile intelectuale clerice și laice din orașe precum Brașov, Sibiu sau Cluj.

Ultimul preot catolic medieval al Clujului, canonicul Adrian Enyedi Wolphard (1491–1544), deținea un comentariu biblic al lui Luther. Succesorul său, Gáspár Heltai, își ocupă funcția după studii universitare la Wittenberg. După instalarea sa în anul 1544, Clujul poate fi considerat un oraș preponderent protestant.